

PROGRAMACIÓN
4º DE PRIMARIA



CURSO 2021-2022



ÍNDICE

1.- Introducción e contextualización	3
2.- Obxectivos da educación primaria	3
3.- Competencias clave	5
4.- Obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe con referencia ás competencias clave nas distintas áreas	6
5.- Temporalización dos contidos	71
6.- Procedementos de avaliación.....	72
7.- Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado	72
8.- Metodoloxía didáctica.....	76
9.- Materiais e recursos didácticos	76
10.- Actividades de recuperación e reforzos.....	78
11.- Medidas de atención á diversidade.....	78
12.- Programación de educación en valores.....	79
13.- Accións de contribución ao proxecto lector.....	80
14.- Accións de contribución ao plan TIC.....	81
15.- Accións de contribución ao plan de convivencia.....	81
16.- Accions de contribución ao proxecto lingüístico.....	83
17.- Actividades complementarias e extraescolares.....	84
18.- Actuacións a ter en conta polo COVID-19.....	84
19.- Procedementos para avaliar a propia programación.....	85

1.- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

Esta programación de 4º de Primaria vai dirixida a nenos e nenas 9-10 anos.

O equipo de mestres/as estableceremos a secuenciación de obxectivos e contidos do xeito máis conveniente para o noso alumnado, partindo da realidade do contorno, neste caso, un ambiente urbano en Vigo cun nivel ambiente social-económico-cultural medio e/ou medio-baixo nalgúns casos.

Referencias legislativas vixentes:

- Lei Orgánica 8/2013 do 9 de decembro para a Mellora da Calidade Educativa (LOMCE).
- Real Decreto 126/2014 do 28 de febreiro, polo que se establece o currículo básico da Educación Primaria (EP).
- Decreto 105/2014 do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de EP na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 79/2010 do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.
- Orde 9 de xuño 2016, pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado que cursa a EP na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 229/2011 do 7 decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado na Comunidade autónoma de Galicia.
- Real Decreto 132/2010 do 12 de febreiro, polo que se establecen os requisitos mínimos dos Centros Educativos.

A tarefa de secuenciación dos obxectivos e contidos estará supeditada ao *Proxecto Educativo* do noso centro, as *características do alumnado e do contorno* no que vive, aos *recursos*, á *metodoloxía*, aos *criterios de avaliación* e as *propostas de mellora expostas na memoria* do curso anterior.

Metodoloxicamente propiciaremos o desenvolvemento da cognición e da motivación. O tratamento adecuado das súas diferenzas individuais e a posibilidade de realizar unha aprendizaxe construtiva.

2.- OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nenas as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordó con elas, preparárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en sí mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestión de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3.- COMPETENCIAS CLAVE

Todo o quefacer educativo debe contribuir ao desenvolvemento das 7 competencias clave: a competencia en comunicación lingüística (CCL), a competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT), a competencia dixital (CD), a competencia de aprender a aprender (CAA), a competencia social e cívica (CSC), competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE) e a competencia en conciencia e expresións culturais (CCEC).

Estas aparecen definidas como “a capacidade de aplicar de forma integradas os contidos das distintas ensinanzas e etapas educativas, co fin de garantir una educación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento dos nenos/as”.

Para facelo terase en conta una aprendizaxe integrada a través da elaboración de tarefas que impliquen o traballo conxunto e unificado de todas elas, dándolle una finalidade as distintas experiencias educativas que se leven a cabo no contexto escolar. Tratarase de espertar o interese e curiosidade do alumnado e facer fincapé na utilidade das aprendizaxes adquiridas, de modo que se fomente a motivación polo coñecemento e a aprendizaxe.

Farase especial fincapé na competencia en comunicación lingüística e na competencia mátemática, centradas no correcto desenvolvemento das aprendizaxes instrumentais. Tamén se incidirá na competencia en sentido da iniciativa e espírito emprendedor, co fin de fomentar a autonomía do alumnado.

4.- OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CON REFERENCIA ÁS COMPETENCIAS CLAVE NAS DISTINTAS ÁREAS EN 4º DE PRIMARIA

ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
<ul style="list-style-type: none">▪ b▪ e▪ g▪ h	<ul style="list-style-type: none">▪ B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados.▪ B1.2. Interese por coidar a	<ul style="list-style-type: none">▪ B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e	<ul style="list-style-type: none">▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	<ul style="list-style-type: none">▪ CAA▪ CCL▪ CMCCT▪ CSIEE

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<p>presentación dos traballos en soporte dixital ou papel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión). ▪ B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes. 	<p>presentala en diferentes soportes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Iniciación á actividade científica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. O traballo cooperativo. ▪ B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. ▪ B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. ▪ B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual. ▪ B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo. ▪ CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ h ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Saúde e enfermidade. ▪ B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. ▪ B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde. ▪ B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... ▪ B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais. ▪ B2.9. A relación cos demais. Toma de decisións. ▪ B2.10. A igualdade entre homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde. ▪ CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais. ▪ CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención. ▪ CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Clasificación dos alimentos en 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Diseñar un menú equilibrado 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ h	función dos nutrientes principais. ▪ B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria. ▪ B2.13. Pirámide alimentaria. ▪ B2.14. Análise de dietas equilibradas.	para a súa idade.	principais.	
			▪ CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria.	▪ CMCCT
			▪ CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	▪ CMCCT
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS				
▪ b ▪ h ▪ e ▪ l ▪ i ▪ o	▪ B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. ▪ B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos. ▪ B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables. ▪ B3.4. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables. ▪ B3.5 Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables. ▪ B3.6 Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia. ▪ B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno. ▪ B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.	▪ B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais, plantas e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas.	▪ CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	▪ CMCCT
			▪ CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	▪ CMCCT
			▪ CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	▪ CMCCT ▪ CAA
			▪ CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	▪ CMCCT ▪ CCL
▪ a	▪ B3.9. Planificación, observación e	▪ B3.2. Planificar, observar e	▪ CNB3.2.1. Coñece e explica as	▪ CMCCT

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ h ▪ i ▪ j ▪ l ▪ m ▪ o 	<p>comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais.</p>	<p>comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados.</p>	<p>funcións de relación, reprodución e alimentación.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CD
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía. ▪ B4.2. Características e propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. ▪ B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida. ▪ B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá. ▪ B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético. ▪ B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. ▪ B4.7. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias do seu uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá. ▪ CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. ▪ CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Realización de experiencias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Realizar experiencias sinxelas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.1. Investiga e explica o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ h 	<p>sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen. 	<p>e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de certos corpos diante da luz e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos.</p>	<p>comportamento de certos corpos diante da luz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Realización de experiencias con mesturas. ▪ B4.11. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura. ▪ B4.12. Procedementos de separación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Realizar experiencias con mesturas sinxelas de substancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno e achegar conclusións sobre os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela etc.). ▪ B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Planificación e realización 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Planificar e realizar a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.1. Identifica e describe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h ▪ j ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. ▪ B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. ▪ B5.5 Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián. 	<p>construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD ▪ CSIEE

ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais.Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. ▪ B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafolios) e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.3.Realiza as tarefas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>comunicación das conclusións.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora. 		<p>encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. ▪ B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia ▪ B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.2.Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. <ul style="list-style-type: none"> – Elaboración dun glosario da área. ▪ B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). <ul style="list-style-type: none"> – A prensa escrita e dixital como fontes de información. ▪ B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1 3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1.Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ e ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. ▪ B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ g ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. ▪ B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. ▪ B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ g ▪ i ▪ e ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.O tempo atmosférico. ▪ B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc). ▪ B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas. ▪ B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ h ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga. ▪ B2.13.Vertentes hidrográficas. ▪ B2.14.Os tramos dun río. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes as partes dun río do medio próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas. ▪ B2.16.Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17.A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18.A intervención humana no medio. ▪ B2.19.A contaminación e o cambio climático. ▪ B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.A Constitución de 1978. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica.	democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. ▪ B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5.A organización social, política e territorial: o Estado español e as Comunidades Autónomas. ▪ B3.6.Estructuras de goberno básicas: o concello. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno básicos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Manifestacións culturais e lingüísticas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.4.1.Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ g ▪ h ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8.Demografía e poboación. ▪ B3.9.Conceptos demográficos: básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.5.1.Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.5.2.Elabora gráficos sinxelos a partires de datos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10.Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 6.1.Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1.O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida que caracterizan a Prehistoria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2.As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<p>materiais. A escritura.</p>	<p>historia.</p>	<p>produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4.A península ibérica na Prehistoria. ▪ B4.5.A península ibérica na Idade Antiga. ▪ B4.6.A Prehistoria e Idade Antiga en Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4.Identificar e localizar no tempo os procesos e acontecementos históricos e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución e coñecer os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			épocas.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7.Noso patrimonio histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC

ÁREA DE LÍNGUA CASTELÁ E LITERATURA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ e	participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar.	sentimentos con certa claridade.	▪ CSC
			▪ LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
▪ e	▪ B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	▪ B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala nas producións propias.	▪ LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	▪ CCL
			▪ LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	▪ CCL
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	▪ B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	▪ LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: ▪ - diálogos ▪ -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
▪ e	▪ B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do	▪ B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a	▪ LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para	▪ CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	partir do seu contexto de uso.	expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Produción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos). 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCT ▪ CCA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Gusto pola lectura. ▪ B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. ▪ B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. ▪ B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> a e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> e i 	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	ortográficas. Acentuación.		(informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. ▪ B3.6. Realización de ditados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.3.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.3.2. Reproduce textos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			ditados.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) ▪ B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. ▪ B3.9. Revisión e mellora do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómic, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	producións.		e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.13. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. ▪ B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. ▪ B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. ▪ B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. ▪ B4.10. As relacións gramaticais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. ▪ LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos. ▪ LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos. ▪ LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ e	▪ B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	▪ B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información.	▪ LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	▪ CCL ▪ CCEC
▪ e	▪ B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. ▪ B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. ▪ B5.4. Identificación de recursos literarios ▪ B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	▪ B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	▪ LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	▪ CCL ▪ CCEC
			▪ LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	▪ CCL ▪ CAA
▪ e	▪ B5.4. Identificación de recursos literarios.	▪ B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	▪ LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	▪ CCL ▪ CCEC
			▪ LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	▪ CCL ▪ CCEC
▪ b ▪ e	▪ B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	▪ B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	▪ LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC
▪ a	▪ B5.7. Comprensión, memorización e	▪ B5.5. Reproducir textos literarios	▪ LCB 5.5.1. Memoriza e	▪ CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	breves e sinxelos e adaptados á idade.	reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

ÁREA DE MATEMÁTICAS

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			outras formas de resolución etc.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Profundar en problemas resoltos propondo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propondo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	súa práctica en situacións sinxelas.	conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. ▪ B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CD ▪ CAA
BLOQUE 2. NÚMEROS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Números naturais, decimais e fraccións. ▪ B2.2. A numeración romana. ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ▪ B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras. ▪ B2.7. O número decimal: décimas e centésimas. ▪ B2.8. Fraccións. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: valor de posición. 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Descomposición e redondeo de números naturais e decimais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. ▪ B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. ▪ B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. ▪ B2.15. Operacións con fraccións. ▪ B2.16. Operacións con números decimais. ▪ B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18. Estimación de resultados. ▪ B2.19. Utilización dos algoritmos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<p>estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.20. Automatización de algoritmos. ▪ B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes. ▪ B2.23. Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.24. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. ▪ B2.25. Utilización da calculadora. 	<p>suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>	<p>de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras do seu funcionamento para investigar e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.26. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. ▪ B2.27. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			decisións.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
BLOQUE 3. MEDIDA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. ▪ B3.2. Realización de medicións. ▪ B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. ▪ B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	aproximada. ▪ B3.6. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa.		antemán. ▪ MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. ▪ MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	▪ CMCT
▪ b ▪ g	▪ B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación. ▪ B3.8. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. ▪ B3.9. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. ▪ B3.10. Cálculos con medidas temporais.	▪ B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	▪ MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	▪ CMCT ▪ CAA
▪ b ▪ g	▪ B3.11. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. ▪ B3.12. Múltiplos e submúltiplos do euros. ▪ B3.13. Equivalencias entre moedas e billetes.	▪ B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	▪ MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.	▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSC
BLOQUE 4. XEOMETRÍA				
▪ b ▪ g ▪ i	▪ B4.1. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. ▪ B4.2. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus	▪ B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo.	▪ MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	ángulos.		<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CD
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.4. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio e diámetro. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Identificación e denominación de polígonos atendendo o número de lados. B4.6. Corpos xeométricos: elementos, relación e clasificación. B4.7. Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras e arestas. Tipos de poliedros. B4.8. Corpos redondos: cono, cilindro e esfera. B4.9. Regularidades e simetrías: recoñecemento de regularidades. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Coñecer as características e aplicalas para clasificar: poliedros, prismas, pirámides, corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> b g h 	<ul style="list-style-type: none"> B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propondo outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA DE LÍNGUA GALEGA E LITERATURA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSEIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. A mosar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.3. A moso un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.7.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		linguaxe xestual.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.9.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		comercios.	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
<ul style="list-style-type: none"> b e I j o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos. B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas. B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente. LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade. LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade. LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade. LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC CCL CCL CAA CSIEE CCL CAA CSIEE CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses. ▪ B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais e participación en actividades literarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> a b e o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.9.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> a b e m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			creativo.	▪ CSIEE
			▪ LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	▪ CCL
			▪ LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			▪ LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			▪ LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
▪ a ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros. ▪ B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia e nas cartas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións... ▪ LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido. ▪ LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. ▪ LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ j ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ j				
▪ b ▪ e ▪ i ▪ j	▪ B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido.	▪ B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	▪ LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.	▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE
▪ a ▪ b ▪ e ▪ i	▪ B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. ▪ B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	▪ B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	▪ LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte. ▪ LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSC
BLOQUE 4. COÑECIMENTO DA LINGUA				
▪ e	▪ B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores, tempos verbais (pasado, presente e futuro).	▪ B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	▪ LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes enunciados, palabras e sílabas. ▪ LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas. ▪ LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das	▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			átonas.	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como construír correctamente as oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. ▪ B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa, oposición, contradición...), en relación coa composición de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificación intuitiva do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como dalgúns papeis semánticos do suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificar intuitivamente o suxeito e o predicado, así como o papel semántico do suxeito, para mellorar a comprensión e a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Uso do dicionario, en papel ou dixital, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Usar o dicionario en papel ou dixital, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, en relación coa comprensión e coa produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, para comprender e producir textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			polisémicas de uso habitual.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ h ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado. para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura galega en xeral. ▪ B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. ▪ B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ o 	comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. ▪ B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (Plástica)

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comunicación das apreciacións obtidas por observación. ▪ B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos. ▪ B1.3. Creación de imaxes para textos dados para secuenciar unha historia (romance, cantiga, ...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...). ▪ EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas. ▪ B1.5. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas. ▪ B1.6. Clasificación de texturas e tonalidades, e apreciación de formas naturais e artificiais, exploradas desde diferentes ángulos e posicións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Recoñecer e identificar as formas naturais e artificiais, as texturas, os códigos e as técnicas básicas das obras plásticas, e expresar as súas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.2. Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.3. Identifica a influencia dos fondos de cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.4. Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.5. Identifica as formas de representar a figura humana nas obras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Identificar determinados/as artistas e amosar interese por coñecer as formas de expresión das súas obras 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.1. Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Indagación sobre as calidades de diferentes materiais e uso que se fai deles en distintas representacións. ▪ B1.9. Uso dos recursos dixitais na procura da información. 	máis representativas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.3. Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan. ▪ B1.11. Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe. ▪ B1.12. Observación de elementos para estudo de escalas e proporcións. ▪ B1.13. Indagación sobre as maneiras de representar o espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Interpretar o contido das imaxes e das representacións do espazo presentes no contexto, identificando as posicións dos elementos plásticos no espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.4.1. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.4.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CMCCT
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes. ▪ B2.2. Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.). ▪ B2.3. Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura espaxada, por chorro etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer e utilizar materiais, técnicas e códigos diversos que se utilizan nas producións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE ▪

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións. ▪ B2.5. Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais. ▪ B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume. ▪ B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.4. Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.5. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.7. Representa obxectos coa técnica da esfumaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.8. Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.9. Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.10. Representa imaxes usando diferentes características da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.11. Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			formas tridimensionais.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ g ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Experimentación das dimensións e das proporcións dunha mesma forma en diferentes posicións. ▪ B2.9. Experimentación das posibilidades de representación con liñas grosas, finas, continuas, descontinuas e xeométricas. ▪ B2.10. Realización de fotografías: enfoque e planos. ▪ B2.11. Aplicación en producións propias de aspectos observados en obras artísticas. ▪ B2.12. Utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Realizar composicións plásticas con figuras xeométricas, manexando ferramentas básicas de precisión e utilizando escalas e proporcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.1. Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.3. Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.4. Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.5. Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.6. Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Compilación impresa e dixital sobre manifestacións

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> artísticas. ▪ B2.14. Interese pola procura da información artística. ▪ B2.15. Interpretación da información. ▪ B2.16. Inicio no uso dos medios audiovisuais e dixitais para a creación de obras plásticas. 	<p>información, investigación e deseño.</p>	<p>artístico e cultural para as súas producións.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.2. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.3. Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17. Establecemento de ordes e pautas para seguir. ▪ B2.18. Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquejos ou deseños. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar recursos bibliográficos, dos medios de comunicación e da internet para obter información que lle sirva para planificar e organizar os procesos creativos, así como para coñecer e intercambiar informacións con outro alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.4.1. Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.4.2. Elabora bosquejos e deseños para axustar o proceso de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.19. Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos. ▪ B2.20. Selección axeitada de materiais e espazos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Coidar e usar correctamente os materiais, os instrumentos e os espazos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.1. Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.3. Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. O autocoñecemento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. ▪ B1.2. Habilidades comunicativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Crear unha imaxe positiva de un mesmo tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconceito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva.		<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> m a 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.5. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CCL
<ul style="list-style-type: none"> m b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e a ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		éxitos individuais e compartidos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. A Responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Propoñerse desafíos e levarlos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.7.1. Sopesa as consecuencias das súas accións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	aos demais.	mesmo e aos demais.	aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
▪ m	▪ B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	▪ B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	▪ VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	▪ CCL ▪ CSC
			▪ VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			▪ VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	▪ CCL ▪ CSC
▪ b	▪ B2.2. A comunicación receptiva. A escoita activa. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	▪ B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	▪ VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.	▪ CSC ▪ CCL
			▪ VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación e recoñecemento de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o	<p>culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.</p> <ul style="list-style-type: none"> B2.8 A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio. 	diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
c m	<ul style="list-style-type: none"> B2.9 As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				
b m	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
b	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación igualitaria. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <ul style="list-style-type: none"> B3.3. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CAA
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> c m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia, valorando as condutas que os 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española.	protexen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.3. Razo a consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Os valores cívicos e o exercicio dos dereitos e deberes nas situacións de convivencia no contorno inmediato entre iguais. ▪ B3.8. Dereitos dos nenos e das nenas. Relacións entre dereitos e deberes. Recoñecemento do seu carácter universal para todos os homes e as mulleres, sen discriminación. ▪ B3.9. Realización e interpretación de gráficos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Comprender a correlación entre dereitos e deberes, valorando situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.2. Razo a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CD ▪ CMCT ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CCL

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			medios de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. A repercusión social, no presente e no futuro, de accións individuais e colectivas. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas de coidado do medio e promoción de formas de vida saudables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Realiza un uso responsable dos bens da natureza, comprendendo e interpretando sucesos, analizando causas e predicindo consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.1. Aмосa interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.2. Razona os motivos da conservación dos bens naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ N 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. ▪ B3.13. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CMCT ▪ CD

5.- TEMPORALIZACIÓN

Para temporalizar os distintos contidos e aprendizaxes terase en conta o anexo IV do decreto de currículo, onde se establece a carga horaria para cada área, e o calendario escolar para o presente curso. Así mesmo, terase en conta o carácter flexible e aberto do currículo, debendo adaptar o mesmo as características do alumnado e a aquelas situacións puntuais que poidan xurdir no curso escolar.

As áreas de Lingua Galega/Castelá e Literatura e Matemáticas dividen os seus contidos en 12 unidades didácticas. Tendo en conta o carácter aberto e flexible do currículo, a temporalización establecida para as mesmas será, aproximadamente, de 4 unidades didácticas por trimestre, adicando a cada unha delas un tempo estimado de 3 semanas. Pode resumirse este aspecto do seguinte xeito:

DATAS	UNIDADES
Do 13 de setembro ao 20 de decembro do 2021	Avaliación inicial. Unidades 1-2-3-4. Repaso trimestral- 1ª avaliación.
Do 10 de xaneiro ao 8 de abril do 2020	Unidades 5-6-7-8. Repaso trimestral-2ª avaliación.
Do 19 de abril ao 20 de xuño do 2020	Unidades 9-10-11-12. Repaso trimestral- 3ª avaliación.

Por outra banda, as áreas de Ciencias Sociais e Ciencias da Natureza aparecen divididas en 6 unidades didácticas, trantándoas así:

DATAS	UNIDADES
Do 11 de setembro ao 20 de decembro do 2019	Avaliación inicial. Unidades 1-2 Repaso trimestral- 1ª avaliación.
Do 8 de xaneiro ao 3 de abril do 2020	Unidades 3-4. Repaso trimestral. 2ª avaliación.

Do 14 de abril ao 19 de xuño do 2020	Unidades 5-6 Repaso trimestral. 3ª avaliación.
--------------------------------------	--

Para levar a cabo o referente a área de Educación Plástica, atenderanse os distintos contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliábeis recollidos no decreto de currículo partindo das distintas festividades e conmemoracións levadas a cabo no centro, dos intereses que poidan xurdir no alumnado e da interdisciplinariedade co resto das áreas, favorecendo así o carácter global e integrado da mesma. Así mesmo, tratarase o coñecemento de distintos pintores e se relacionará co proxecto anual do centro “Vigueando”, relacionado co coñecemento da cidade de Vigo, dándolle un carácter significativo as distintas aprendizaxes

6.- PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Tendo en conta os momentos nos que se leve a cabo a avaliación distinguimos:

- **Avaliación inicial**, para coñecer o punto de partida.
- **Avaliación formativa**, para coñecer os avances, logros e dificultades no momento mesmo de producirse.
- **Avaliación final**, para coñecer o nivel alcanzado ao termo de cada momento de ensino-aprendizaxe.

Para a recollida de información desta avaliación continua usaranse diferentes técnicas: observación directa e sistemática do alumnado e valoración do traballo diario, seguemento dos traballos realizados, entrevistas ou diálogos directos cos alumnos (grupais ou individuais), actividades de comprensión e expresión lectora, lóxica e cálculo, probas orais e escritas e seguemento dos cadernos do alumnado, entre outras.

Os resultados quedarán reflexados en instrumentos como o caderno do mestre, traballos orais e escritos e/ou portfolios.

7.- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

A base previa sobre a cal se levará a cabo a avaliación inicial será:

- Reunión consultiva cos Mestres e titor/a de Educación Primaria do curso anterior.
- Integración da información a través da comparación dos resultados cos informes dos titores/as dos niveis anteriores.

Coa realización da avaliación inicial preténdese: establecer o nivel real do alumno/a, identificar aprendizaxes previas que marcan o punto de partida, detectar posibles necesidades, comprobar hábitos de traballo e comportamentos, atopar elementos que permitan plantexar obxectivamente axustes ou modificacións na programación e/ou establecer metas razoables.

Algús instrumentos e contidos que se valorarán na realización da avaliación inicial son: probas de expresión e comprensión oral (preguntas, entrevistas diálogos, vocabulario, construción, descripción, pronunciación ...) , probas de escritura, lectura e cálculo, datos persoais básicos, psicomotricidade grossa e fina, conceptos básicos espazo-temporais e de tamaño, forma, e cores

Para levar a cabo a avaliación do alumnado estableceremos uns **estándares de aprendizaxe prioritarios** para cada unha das áreas, que serán fundamentais e indispensables para a superación das mesmas e, polo tanto, para a **promoción** do alumnado:

Área de Ciencias da Natureza:

- Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.
- Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.
- Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno con criterio científico.
- Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.
- Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.
- Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.
-

Área de Ciencias Sociais:

- Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente ou por escrito.
- Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e coidando o material
- Define xeosfera, hidrosfera e atmosfera, así como aqueles aspectos básicos que arrodean ditos conceptos.
- Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.
- Define o concepto de prehistoria e historia, asociando as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.

Áreas de Lingua Castelá e Literatura:

- Expresar ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.
- Participa activamente e con coherencia na secuenciación de ideas en diversas situacións de comunicación (diálogos, exposicións...)
- Comprende de forma xeral a información de textos orais e escritos de uso habitual do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.
- Escribe textos sinxelos do ámbito escolar e social atendendo a forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa: diarios, cartas, correos, noticias, contos, receitas...
- Escribe textos organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.
- Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua.
- Realiza lecturas guiadas e comentadas de distintos textos narrativos.
- Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións...) a partir de pautas ou modelos dados.

Área de Matemáticas:

- Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa operacións, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións, busca outras formas de resolución...
- Le, escribe e ordena, en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas) utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
- Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división, comprobando os resultados e en contextos de resolución de problemas e situacións cotiás.
- Identifica e nomea polígonos, poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos.
- Realiza análises críticas e argumentadas sobre informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.

Área de Lingua Galega e Literatura:

- Elabora e produce textos sinxelos orais e escritos (explicacións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feiros, vivencias e as súas opinións.
- Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) axeitado a súa idade.

- Elabora textos propios da vida cotiá e académica imitando modelos: cartas, correos, receitas, contos, noticias...
- Identifica nun texto substantivos, verbos (tempos verbais), adxectivos e determinantes; así como o xénero e número.
- Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, desexos...

Área de Educación Plástica:

- Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto utilizando instrumentos, técnicas e materiais variados.
- Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, instrumentos e espazos.

Área de Valores Sociais e Cívicos:

- Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.
- Respecta e acepta as diferenzas individuais.
- Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.

Os criterios de cualificación, a pesares de ser obxectivos, adecuaranse a capacidade madurativa de cada alumno/a e ao esforzo demostrado no proceso de ensinanza aprendizaxe.

Seguiremos os seguintes indicadores:

- **Sobresaliente (9, 10):** destaca ou sobrepasa os obxectivos do seu nivel.
- **Notable (7, 8):** supera amplamente os obxectivos do seu nivel.
- **Ben (6):** consegue adecuadamente os obxectivos fixados.
- **Suficiente (5):** alcanza os mínimos esixidos.
- **Insuficiente (1, 2, 3, 4):** non acadou os obxectivos mínimos.

Así, os criterios de cualificación establecidos para a valoración desta programación serán os seguintes: **traballo de clase 40%, estándares de aprendizaxe relacionados con aspectos actitudinais nas distintas áreas (respecto, interese, motivación, coidado do materia...) 20% e probas orais e escritas 40%.**

A avaliación contínua formativa, para coñecer os logros e dificultades no momento mesmo de producirse, farase en base á observación directa e sistemática do alumnado e á valoración do traballo diario, tarefas e actividades cotiás, revisión de fichas e cadernos, etc. Ao final de cada trimestre, cada titor/a comunicará ás familias o resultado da avaliación contínua.

As actividades de **recuperación e reforzo** forman parte da avaliación contínua, polo tanto, se un alumno/a suspendera unha avaliación poderá aprobar na seguinte, sempre e cando vaia superando as actividades de recuperación e reforzo.

A avaliación final, para coñecer o nivel alcanzado ao fin de 4º curso, será a valoración do conxunto dos criterios de cualificación (tendo en conta os estándares prioritarios establecidos, así como os distintos criterios e estándares das distintas áreas).

8.- METODOLOXÍA DIDÁCTICA

Metodoloxía xeral.

- Salientar as aprendizaxes básicas e os contidos máis relevantes para acadar as competencias.
- Dotar os contidos dun enfoque integrador promovendo a globalización e aprendizaxe integrador.
- Centrarse na funcionalidade para aplicar as aprendizaxes a vida cotiá.
- Procurar que o alumno aprenda a aprender dotándoo de estratexias para iso (organización da información, esquematización, estratexias memorísticas...)
- Favorecer o traballo colaborativo.
- Fomentar habilidades para a busca, selección, procesamento, tratamento e comunicación da información.

Estratexias metodolóxicas e fórmulas organizativas.

- Metodoloxía global, activa, mental e física para potenciar a construción de aprendizaxes significativas.
- Autorregulación das aprendizaxes.
- Atender á diversidade do alumnado.
- Participación activa, dinámica e cooperativa.
- Utilización da biblioteca e das TIC.

9.- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Relación de libros de texto e outro material impreso para **4º nivel Ed.Primaria:**

Materia	Título	Editorial	ISBN
Matemáticas	Proyecto “Saber Hacer 2015”	Santillana	978-84-830-5609-7
L. Galega	Lingua galega 4º Trimestral CELME	S.M.	978-84-985-4526-5
Lengua Castellana	Lengua 4º “Aprender es crecer en conexión”	Ed. Anaya	978-84-698-0650-0
C.Sociais	Ciencias Sociais 4 “Aprender es crecer en conexión”	Ed. Anaya	978-84-678-8021-2
C.da Natureza	Ciencias da Natureza 4 “Aprender es crecer en conexión”	Ed. Anaya	978-84-678-8017-5
Inglés	QUEST-PUPIL’S BOOK ACTIVITY BOOK	Macmillan	978-230-734371 978-230-422902

Os recursos didácticos son importantes en todo proceso de ensinanza-aprendizaxe, na educación primaria, onde os nenos e as nenas aprenden a través das distintas experiencias propias e alleas pero tamén necesitan, polo tanto, diversos materiais para desenvolver esas aprendizaxes.

Podemos distinguir os conceptos de equipamento e de material didáctico.

O equipamento podémolo entender como o conxunto de materiais, equipo e información necesarios para desenvolver a aprendizaxe.

- Materias primas: xiz, papeis, pinturas, etc.
- Utensilios para medir, cortar, unir, mesturar, etc.
- Fontes de información: láminas, carteis, plantas, etc.
- Recipientes para almacenamento: botes, bandexas, caixas de cartón, tupers, botellas plásticas,
- Instalacións para exposicións: paneis, corticeiras, etc.

O material didáctico ou recursos didácticos son todas as ferramentas necesarias que utilizan tanto os alumnos como o profesor no desenvolvemento

do proceso de ensinanza-aprendizaxe.

- Materiais para o desenvolvemento do currículo, é dicir os libros de texto
- Materiais complementarios que faciliten as actividades de ensinanza-aprendizaxe. Dentro deste grupo cabe destacar: materiais impresos, materiais audiovisuais e outros materiais informáticos. Coñecendo e estruturando estes materiais, temos que organizalos en función das áreas: materiais para o coñecemento do medio, para o desenvolvemento da linguaxe, para o desenvolvemento da linguaxe matemática, para o desenvolvemento de actividades artísticas e plásticas, etc.

10.- ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E REFORZO

A tipoloxía das necesidades que presenta, en xeral, o alumnado que precisa actividades de recuperación e reforzo, traballando segundo cada caso concreto, é a seguinte: problemas motrices, problemas de atención, problemas de percepción/manipulación e abstracción, de memoria verbal/díxitos, de comprensión/expresión, de inmadurez e/ou autoestima, indicios de posibles alteracións sensoriais (vista, oído), carencias culturais e retraso escolar en xeral.

As actividades de recuperación e reforzo, segundo cada alumno/a en particular, irán enfocadas normalmente aos seguintes campos, tanto se son levadas a cabo polo titor/a, polos mestres/as especialistas ou de apoio: linguaxe oral, grafomotricidade, psicomotricidade fina, aprendizaxe da lectoescritura, comprensión e expresión oral e escrita, problemas concretos de lectoescritura, razoamento, lóxica-matemática, atención e memoria, habilidades sociais e/ou desenvolvemento da autoestima

11.- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A finalidade da atención á diversidade é que o escolar integre coñecementos, actitudes, valores e normas que lle axuden a superar os atrancos que poidan dificultar a súa aprendizaxe, o seu crecemento persoal e a toma de decisións. A atención á diversidade debe valorar e responder ás diferencias individuais e culturais do alumnado evitando calquera tipo de discriminación.

Algunhas medidas a tomar neste curso son: o reforzo educativo, as adaptacións curriculares (un neno repetíu un curso e está pendente da elaboración dunha adaptación durante o 1º trimestre) e actividades de ampliación.

O **reforzo educativo** dirixirémolo ao alumnado que presente un desfase curricular que pode ser transitorio. Esta medida farase dentro da mesma aula de forma individual ou en pequeno grupo. Esta modificación mínima do currículo afecta á secuenciación e organización de contidos, as actividades, aos agrupamentos e o uso de estratexias didácticas, metodolóxicas e recursos adecuados ao momento e a situación de ensinanza-aprendizaxe concreta.

As modificacións serán elaboradas e desenvolvidas polo docente que imparta a materia na que o escolar precise o reforzo e/ou profesores especialistas. Dentro deste apartado incluírse tamén os apoios externos na aula e excepcionalmente fóra da aula. Confeccionaranse e aplicaranse ao longo de cada trimestre en función das necesidades de atención á diversidade que vaian manifestando os alumnos/as en cada aprendizaxe.

Teranse en conta os diversos niveis de aprendizaxe dos alumnos/ás. Non todos os nenos/ás aprenden ao mesmo ritmo. Por iso, cada actividade pode ser tratada con distinto nivel de profundidade e apoiada en diversos materiais para que teña cada vez un sentido e a repetición non aburra.

Para aqueles alumnos que rematan pronto e para os que mostran máis habilidade contamos en cada unidade con diversas actividades de **ampliación**, en forma de xogos matemáticos, fichas de lectura, escritura e cálculo. Ademais, cun recanto na aula con xogos e actividades opcionais e extra, que poden ser realizadas segundo conveñan ao desenvolvemento da clase.

As Adaptacións Curriculares Significativas (ACs) son medidas extraordinarias de atención a diversidade que afectan aos elementos prescritivos do currículo. Son elaboradas polo mestre que imparte a área de coñecemento e ten como fin adaptar os distintos contidos, criterios e estándares para favorecer que un alumno alcance os coñecementos establecidos na mesma, facilitando que alcance unas aprendizaxes mínimas para a súa vida e formación. Neste caso, prevéese que durante este curso o mestre-titor elabore unha adaptación curricular a un neno na maioría das áreas.

12.- PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN EN VALORES

A educación en valores é unha tarefa complexa que se debe desenvolver ao longo das diferentes etapas educativas e en todas as áreas. Deste xeito será tratada e enfocarámola dende as seguintes premisas:

- O diálogo e a comunicación como instrumentos de uso.
- A implicación de toda a comunidade educativa
- A inmersión dos alumnos en situacións que os fagan reflexionar.
- A resolución de conflitos de forma dialogada e pacífica.
- A autoreflexión, a relaxación e o autocontrol do corpo e as emocións negativas e a impulsividade irreflexiva.

Educación moral e cívica:

Debe facilitar no alumno a análise das normas sociomorais vixentes e a busca de fórmulas xustas de convivencia.

Educación para a Paz:

Débase centrar nos valores de tolerancia, respecto á diversidade, capacidade de diálogo e de participación social (empézase por ámbitos máis reducidos como o colexio), e tamén no desenvolvemento da autonomía e a autoafirmación.

Educación para a saúde:

Débase formular a través de actividades que permitan relacionarse positivamente co ámbito físico, biolóxico e sociocultural, así como mellorar o funcionamento do propio organismo. Os hábitos saudables axudarán a unha evolución equilibrada.

Educación ambiental:

O seu obxectivo é capacitar o alumno para comprender as relacións que existen co medio en que se desenvolve e que aprenda a ser responsable ante os perigos ambientais que nos rodean.

Educación para a solidariedade:

Trátase de axudar os alumnos a tomar conciencia de que os conflitos son procesos naturais que se deben resolver mediante o diálogo. Iso supón aceptar ao outro cos seus dereitos, mostrándose solidario con outros pobos, as súas linguas e culturas.

Educación do consumidor

O obxectivo debe ser axudar o alumno a formularse interrogantes sobre a súa condición de consumidor (a partir da experiencia) e a buscar criterios obxectivos para as súas adquisicións.

13.- ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR

Ó longo do curso realizaremos unha serie de propostas e actividades que contribúan al plan lector e o proxecto do centro:

- Prepararase unha sinxela biblioteca de aula, con fondos doados dos alumnos/as e do centro, para fomentar o seu uso.
- Recordarase ao alumnado que ten a súa disposición a biblioteca do Centro, divulgando o seu uso e motivando os empréstitos.
- Fomentarase o uso das TIC en relación co fomento da lectura.
- Traballarase a lectura e a escritura cun enfoque **funcional e de lecer**.

- Ler textos de diferentes tipos e xéneros: comics, revistas, textos explicativos dos libros de texto...
- Crear carteis, marcapáxinas, postais, debuxos, ... de animación á lectura.
- Ler pequenos contos en formato dixital.
- Ler un conto na casa e despois no cole contarllo aos demais.
- Ilustrar un conto.
- Buscar un final ou un comezo dun conto
- Inventar, redactar e leer un conto de creación propia.

14.- ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Ó longo do curso realizaremos actividades que contribuirán ó plan TIC do centro:

- Utilización da aula de informática como mínimo unha vez por semana.
- Utilización dos demais recursos TIC do Centro: en formato cd, audio, video...
- Traballo colaborativo co uso das TIC.
- Utilizar de xeito básico o PC.
- Aprender un vocabulario básico de informática
- Coñecer e manexar axeitadamente o rato e o teclado.
- Reforzar e ampliar coñecementos con programas lúdico-didáticos.
- Utilización do ordenador como ferramenta de traballo e búsqueda de información.
- Mostrar interese e disfrutar coas diferentes aplicacións informáticas.

15.- ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Dadas as características do alumnado de 9 a 10 anos, o papel da titoría endéndese como marco de referencia das intervencións do profesorado e consideramos que a educación das emocións e dos sentimentos a través da **reflexión** é a base sobre a que se debe fundamentar a convivencia.

A estas idades o papel do afectivo é moi importante na relación entre o profesorado e o alumnado e debe establecerse nunha dimensión de reciprocidade, pero establecendo sempre de forma clara o rol de cada quen.

A convivencia cotiá nun colexio está chea de actitudes e accións que se repiten constantemente e que é preciso atender, reflexionar sobre elas e corrixir con eficacia para crear no alumnado hábitos positivos de relación cos demais. O profesorado debe poñer o maior interese en unificar criterios para non producir desorientación no alumnado e pedir a colaboración das familias sempre que sexa necesario.

Estes hábitos podemos enfocalos desde tres puntos de vista:

- O respecto polas persoas (un mesmo/a, compañeiros/as e profesorado), potenciando actitudes correctas e desterrando as agresións, tanto físicas como verbais.

- O respecto polas instalacións, mobiliario e material.

- A actuación do profesorado.

En Cuarto de primaria propoñemos:

a) Autoestima:

- Dialogar individualmente co alumno/a sempre que sexa preciso.

- Realizar eloxios cando o alumno/a ou o grupo fan as cousas ben.

- Transmitirlle claramente ó alumno/a que é aceptado.

- Demostrar cariño e emocións positivas.

- Darlles oportunidades de que se expresen creativamente.

- Crear un clima de confianza e apoio.

- Evitar comparacións, insultos, sobreprotección,...

b) Desenvolvemento social:

- Organizar actividades de "acollida" cando hai algún alumno/a novo na aula (tanto de nova matriculación como repetidores).

- Falar dos dereitos e deberes do alumnado, normas de réxime interior, disciplina e funcionamento do centro en xeral.

- Ser puntuais, tanto o alumnado coma o profesorado en entradas, saídas e cambios de clase..

- Pedir as cousas por favor, dar as grazas,...

- Aprender a saudar e despedirse.
- Disculparse cando se moleste a outra persoa.
- Respectar o turno da palabra e aprender a escoitar.
- Non saír da aula sen permiso e, moito menos, do colexio.
- Respectar as propiedades dos demais (material escolar, xoguetes,...) e non collelos sen permiso.
- Camiñar e falar con normalidade nos pasillos e escaleiras e non correr, empurrar, berrar,...
- Xogar con tento, tendo coidado de non ser violento cos compañeiros/as, especialmente cos máis pequenos/as.
- Falar nunha linguaxe e tono adecuados, sen berrar nin utilizar palabras agresivas ou malsoantes.
- O profesorado debe sempre predicar co exemplo.
- Se algún alumno/a ten algunha queixa ou reclamación deberá facela seguindo o seguinte orde: profesor/a afectado/a, titor/a, xefatura de estudos e dirección.

c) Relación coas familias:

- Nas entrevistas e reunións débese ser puntual, dialogante, sincero, claro, respectuoso, etc.
- Salientar a importancia dos hábitos de hixiene, de alimentación, de estudio, etc.
- Debemos facer partícipes aos pais/nais dos aspectos mencionados nos apartados a) Autoestima, e b) Desenvolvemento social.

16- ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO

Accións de contribución ao Proxecto Lingüístico adoptadas polo Segundo Ciclo:

- Ter en galego todo tipo de carteis, letreiros, avisos, etc., relacionados co ciclo.
- Empregar o galego nos documentos de relación coas familias e co contorno.
- Emprego da lingua galega por parte do profesorado nas conversas que manteñan coas familias e co alumnado.
- Ter ben dotada de libros en galego as bibliotecas de aula, fomentando o seu uso e a súa lectura.
- Utilizar todo aquel material en galego que, ademais do seu carácter formativo, contribúa a facer desaparecer os prexuízos: vídeos, cancións, películas, publicacións impresas, etc.

- Implicación afectiva do profesorado dentro e fóra da aula hacia o uso do galego.
- Organización de actividades de fomento de lectura adaptadas a cada grupo-clase.
- Proxección de películas en galego.
- Audicións de música galega.
- Recomendar ó alumnado programas de TV e películas nas que se preste unha atención especial ó uso da lingua galega.
- Participación da Semana das Letras Galegas.
- Participación na elaboración do Xornal Escolar.
- Outras actividades que aparezan ao longo do curso.

17.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Elexiranse aquelas actividades que poidan ser do maior interese ao alumnado, tratando de facer, cando menos, unha saída cada trimestre, ademais de posibles actividades complementarias a levar a cabo no centro.

Tamén se celebrarán tres **festivais** ó longo do curso ca participación de toda a Comunidade Educativa: Nadal, Entroido e Festival das Letras Galegas. Vanse conmemorar datas significativas coma o Magosto, Samaín, Día da Paz, Día do Libro, Día das Letras Galegas.

Para todas as conmemoracións se Terán en conta as medidas establecidas no Protocolo COVID-19 do centro, así como a situación epidemiolóxica.

18.- ACTUACIÓNS A TER EN CONTA POLO COVID-19

Para levar a cabo esta programación no curso escolar 21-22, débese ter en conta a actual situación epidemiolóxica da sociedade en relación co COVID-19. Así mesmo, partindo do Protocolo COVID-19 do centro, estableceranse diversas vías de comunicación entre o alumnado-familia-escola no caso de que un neno/a deba permanecer en situación de confinamento debido ao virus por un periodo de tempo.

Por una banda, dende o centro ofrécese unha Aula Virtual a través da cal traballar os distintos contidos. Tamén dispoñen dun blogue de aula de fácil manexo. A través da vía telefónica e de programas que permiten a realización de videochamadas (CISCO-Webex) tratarase de estreitar a comunicación e resolver dúbidas.

A páxina web so centro tamén se utilizará para transmitir toda aquela información xeral á comunidade educativa.

19.- PROCEDEMENTO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN

Realizarase unha avaliación continua da programación segundo se vaia desenvolvendo o curso, aplicando as medidas correctivas que se estimen necesarias. O profesorado reunirse, cando menos, unha vez cada trimestre para facer unha valoración. Os criterios cos que aplicaremos esta avaliación estarán en función do que razoablemente se poida esperar do alumnado, pero incluírá sempre os seguintes elementos:

- rendemento do alumnado en función das súas posibilidades
- progreso, entendido como a relación entre o progreso actual e o rendemento no trimestre, ou no curso anterior
- metas, entendidas como os mínimos esixibles para todo o alumnado

No caso de que a programación non cumprise cos obxectivos previstos, iremos facendo as correccións necesarias e as propostas correspondentes de mellora.

Todo aquilo que sexa mellorable recollerase nas memorias como recomendación para o vindeiro curso 2022/2023.